

แบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
(รอบ 6 เดือน)

เป้าหมายการดำเนินงานโครงการ 1.โครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่นเพื่อขยายตลาดภูมิปัญญา
โครงการ : ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหมเพื่อขยายตลาดเชิงพาณิชย์

1. ชื่อหน่วยงาน : ศูนย์วิทยาศาสตร์

- 1.1 ผู้รับผิดชอบโครงการ
1. ดร.ชุติมา เปลื้องกลาง ศูนย์วิทยาศาสตร์
  2. นายยุทธนา ตอสกุล ศูนย์วิทยาศาสตร์
  3. นางสาวพิชญานิน ปลื้มสุด ศูนย์วิทยาศาสตร์
  4. อาจารย์นพอนันต์ กาญจนวัฒน์วงศ์ สาขาวิชาการตลาด
  5. ผศ.ณัฐวรรตน์ ขจัดภัย สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
  6. อาจารย์ภิญญาพัชร สวัสดิ์กุลนิธิ สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
  7. อาจารย์ปราณี เท่ากลาง สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
  8. นายณัฐวัฒน์ พรหมจันทิก ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นครราชสีมา

1.2 หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักโครงการ ศูนย์วิทยาศาสตร์

1.3 เบอร์โทรศัพท์ 044-247390

1.4 ชื่อหน่วยงานร่วมโครงการ (ถ้ามี) ภาคีภายนอก

หน่วยงานร่วมภายในมหาวิทยาลัย .....

หน่วยงานร่วมภายนอกมหาวิทยาลัย ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ
นครราชสีมา

2. หลักการและเหตุผล (ปัญหาในพื้นที่)

ปัญหาหลักของผลิตภัณฑ์ชุมชนคือเรื่องของมาตรฐานหรือการรับรอง ถึงแม้ว่าสินค้าจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ดีหรือมีคุณค่ามากก็ตาม แต่ถ้าไม่มีใบรับรองคุณภาพก็จะจำหน่ายสินค้าได้ในวงจำกัดเท่านั้น การรับรองคุณภาพในระดับต่าง ๆ มีระเบียบ ข้อบังคับ หรือมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันไป ขึ้นกับว่าจะจะเป็นมาตรฐานระดับใด ดังนั้นการยกระดับสินค้าชุมชน OTOP จะสามารถช่วยผู้ประกอบการขนาดเล็กหรือผู้ประกอบการในชุมชนที่มีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์อยู่แล้ว ให้มีศักยภาพ มาตรฐานที่สังคมยอมรับสามารถแข่งขันได้ และสามารถยกระดับให้ธุรกิจมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ต่อไป

สถานการณ์ของปัญหาและความต้องการของกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าไหมอำเภอประทาย พบว่า ปัญหา ในด้านการผลิตสิ่งทอ ได้แก่ ด้านมาตรฐาน ด้านการจำหน่ายสินค้าที่ผลิตได้ การปรับตัวของราคาวัตถุดิบ ด้านเงินทุน ด้านการแข่งขันกับ อุตสาหกรรมทอผ้าที่ใหญ่ วิถีชีวิตของผู้บริโภคที่นิยมซื้อผ้าไหม จากวิธีการแบบอุตสาหกรรม

มากกว่าภูมิปัญญาดั้งเดิม เนื่องจากมีราคาถูกลง และหน่วยงานราชการต้องมีการ สนับสนุนทางด้านวิชาการด้วยการให้การอบรมในเรื่องการ ผลิตอย่างถูกวิธีและมีความปลอดภัย

ทั้งนี้เพื่อที่จะให้กลุ่มผ้าไหม ที่เกิดการรวมตัวกันของชาวบ้านในแต่ละหมู่ มีความรักและสามัคคีร่วมกัน และดำเนินงานได้อย่างมุ่งมั่น ทำให้สมาชิกเกิดมีกองทุนผ้าไหม และมีการบริหารงานได้อย่างดี และอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ขณะเดียวกันจะทำให้ประชาชน และองค์กรในชุมชน ให้การสนับสนุนความสำเร็จที่ยั่งยืน และเกิดจากการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เป็นส่วนหลักของการพัฒนา ทำให้เกิดการสร้างงาน และเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชนท้องถิ่นอีกด้วย

3. พื้นที่เป้าหมาย (หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองซ่องแมว ตำบลหันห้วยทราย อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา

4. กลุ่มเป้าหมาย (อาจารย์/เจ้าหน้าที่/นักศึกษา/นักเรียน/ประชาชน) .....39..... คน

	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน
1	อาจารย์	1
2	นักศึกษา	8
3	ประชาชน	25
4	เจ้าหน้าที่	3
5	ความร่วมมือหน่วยงานภายนอก	2

5. วัตถุประสงค์ (Objectives)

- 5.1 เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหม ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้น
- 5.2 เพื่อการยกระดับผลิตภัณฑ์ใหม่และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

6. ขั้นตอนดำเนินโครงการ/กิจกรรม/รูปภาพ (พอสังเขป)

1. ลงพื้นที่สำรวจและวางแผน

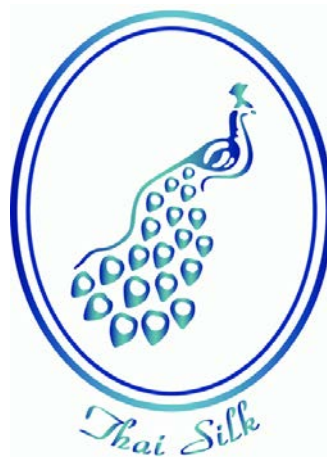
วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565 ลงพื้นที่เพื่อสำรวจและวางแผนการจัดกิจกรรมโครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหมเพื่อขยายตลาดเชิงพาณิชย์ ตามโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ณ กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองซ่องแมว ตำบลหันห้วยทราย อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการต่อไป

2. ลงพื้นที่จัดกิจกรรมการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหมเพื่อขยายตลาดเชิงพาณิชย์

วันที่ 5-7 มีนาคม 2565 ลงพื้นที่จัดกิจกรรมการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหมเพื่อขยายตลาดเชิงพาณิชย์ ณ กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองซ่องแมว ตำบลหันห้วยทราย อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา การจัดกิจกรรมในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหม ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยการส่งเสริมให้กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองซ่องแมว ส่งยื่นขอและต่ออายุมาตรฐานผ้าไหมต่อไป

1. มาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทย ตรานกยูงพระราชทาน กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยความร่วมมือกับศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ นครราชสีมา ช่วยดำเนินการในเรื่องการขอมาตรฐาน

Thai Silk นกยูงสีน้ำเงิน

เป็นผ้าไหมชนิดที่ผลิตด้วยภูมิปัญญาของไทยแบบประยุกต์ ใช้เทคโนโลยีการผลิตเข้ากับสมัยนิยมและเชิงธุรกิจ ดังนี้

- ใช้เส้นไหมแท้เป็นเส้นพุ่งและเส้นยืน
- ย้อมด้วยสีธรรมชาติ หรือสีเคมีที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
- ทอด้วยกี่แบบใดก็ได้
- ต้องผลิตในประเทศไทยเท่านั้น

มาตรฐานผลิตภัณฑ์
ผ้าไหมไทย
ตราทอยพระราชทาน

ใต้เบื้องพระบาทเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานสัญลักษณ์ทอยทอยไทย ให้เป็นเครื่องหมายรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทยจำนวน 4 ชนิด ประกอบด้วย ตราทอยพระราชทานสีทอง (Royal Thai Silk) สีเขียว (Classic Thai Silk) สีน้ำเงิน (Thai Silk) และสีเขียว (Thai Silk Blend) โดยได้ยื่นจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ากับกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เครื่องหมายตราทอยพระราชทานให้เป็นที่ยอมรับไปทั่วโลก ตลอดจนเพื่อป้องกันการนำเครื่องหมายดังกล่าวไปจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าซ้ำ กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ดำเนินการจดทะเบียนเครื่องหมายรับรองตราทอยพระราชทานในต่างประเทศอีก 35 ประเทศ ได้แก่ กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป จีน ฮ่องกง มาเลเซีย สิงคโปร์ บราซิล อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และญี่ปุ่น

ตราทอยพระราชทานสีทอง (Royal Thai Silk)
เป็นผ้าไหมที่ผลิตโดยใช้เส้นไหม 50/ดก และกระบวนการผลิตที่เป็นกรรมวิธีทอแบบทอพุ่งตามแบบดั้งเดิมของไทยอย่างแท้จริง

มาตรฐานการผลิตประกอบด้วย

- ใช้เส้นไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้านเป็นทั้งเส้นพุ่งและเส้นยืน
- เส้นไหมต้องสาวด้วยมือลงทอ
- ทอด้วยท่อนี่ดหรือท่อนี่ดพุ่งกระสวยด้วยมือ
- อาจตกแต่งด้วยเส้นยืน หรือเส้นทองที่ได้มาตรฐานได้ไม่เกิน ร้อยละ 20 ในกรณีผ้ายก ผ้าจก ผ้าขิด ตกแต่งด้วยเส้นยืน หรือเส้นทองที่ได้มาตรฐานได้ไม่เกินร้อยละ 50
- ย้อมด้วยสีธรรมชาติหรือสีเคมีที่ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม
- มีความสม่ำเสมอของสี สดสวยและเนื้อผ้า
- ผลิตในประเทศไทยเท่านั้น

ตราทอยพระราชทานสีน้ำเงิน (Thai Silk)
เป็นผ้าไหมที่ผลิตด้วยกรรมวิธีการทอแบบทอพุ่งทอแบบทอพุ่งตามแบบดั้งเดิมของไทยอย่างแท้จริง

มาตรฐานการผลิตประกอบด้วย

- ใช้เส้นไหมแท้เป็นทั้งเส้นพุ่งและเส้นยืน
- ไม่กำหนดวิธีการสาวและวิธีการทอ
- อาจตกแต่งด้วยเส้นยืน หรือเส้นทองที่ได้มาตรฐานได้ไม่เกิน ร้อยละ 20 ในกรณีผ้ายก ผ้าจก ผ้าขิด ตกแต่งด้วยเส้นยืน หรือเส้นทองที่ได้มาตรฐานได้ไม่เกินร้อยละ 50
- ย้อมด้วยสีธรรมชาติหรือสีเคมีที่ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม
- มีความสม่ำเสมอของสี สดสวยและเนื้อผ้า
- ผลิตในประเทศไทยเท่านั้น

ตราทอยพระราชทานสีเขียว (Classic Thai Silk)
เป็นผ้าไหมที่ผลิตโดยกรรมวิธีทอแบบทอพุ่งตามแบบดั้งเดิมของไทยอย่างแท้จริง

มาตรฐานการผลิตประกอบด้วย

- ใช้เส้นไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้าน หรือพันธุ์ที่ปรับปรุงเป็นเส้นพุ่งและหรือเส้นยืน
- เส้นไหมสาวด้วยมือหรือเครื่องจักรที่ต่ำกว่าไม่เกิน 5 แรงม้า
- ทอด้วยท่อนี่ดหรือท่อนี่ดพุ่งกระสวยด้วยมือ หรือเครื่องจักร
- อาจตกแต่งด้วยเส้นยืน หรือเส้นทองที่ได้มาตรฐานได้ไม่เกิน ร้อยละ 20 ในกรณีผ้ายก ผ้าจก ผ้าขิด ตกแต่งด้วยเส้นยืน หรือเส้นทองที่ได้มาตรฐานได้ไม่เกินร้อยละ 50
- ย้อมด้วยสีธรรมชาติหรือสีเคมีที่ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม
- มีความสม่ำเสมอของสี สดสวยและเนื้อผ้า
- ผลิตในประเทศไทยเท่านั้น

ตราทอยพระราชทานสีเขียว (Thai Silk Blend)
เป็นผ้าไหมที่ผลิตด้วยกรรมวิธีการทอแบบทอพุ่งทอแบบทอพุ่งตามแบบดั้งเดิมของไทยอย่างแท้จริง

มาตรฐานการผลิตประกอบด้วย

- ใช้เส้นไหมแท้เป็นส่วนประกอบหลัก มีเส้นใยชนิดอื่นเป็นส่วนประกอบรอง
- ต้องระบุส่วนประกอบของเส้นไหมแต่ละเส้นใยชนิดอื่นเป็นร้อยละ ใช้ชื่อตาม
- ไม่กำหนดวิธีการผลิต
- อาจมีการตกแต่งด้วยสีตก
- ย้อมด้วยสีธรรมชาติหรือสีเคมีที่ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม
- มีความสม่ำเสมอของสี สดสวยและเนื้อผ้า
- ผลิตในประเทศไทยเท่านั้น

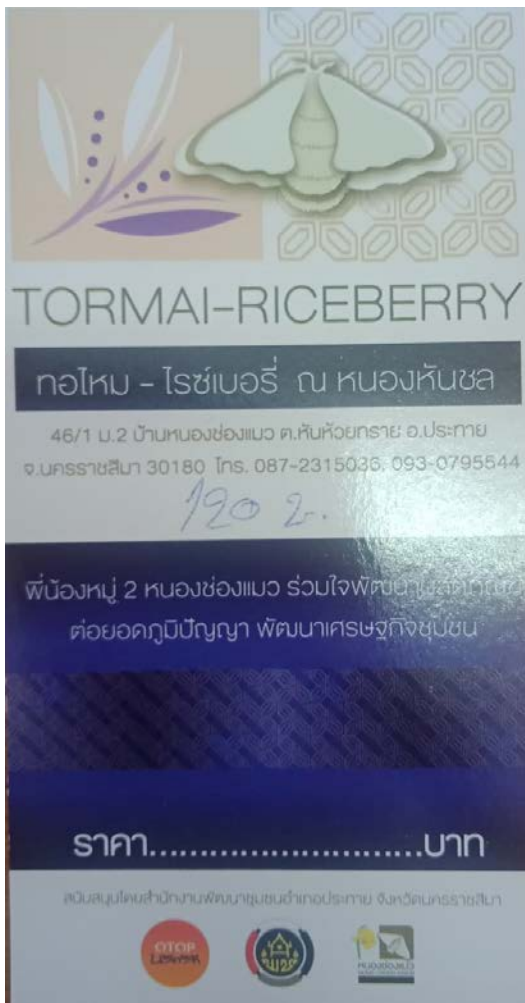
2. การย้อมสีไหมด้วยวัสดุจากธรรมชาติ และการทำให้สีช่วยติด และป้องกันปัญหาเรื่องสีตก ทั้งนี้จากการอบรมฝึกปฏิบัติ วัสดุและสีที่ได้ ประกอบด้วย

- 2.1 ครั่ง >> สีแดง
- 2.2 เปลือกปะทวด หรือ มะพูด >> สีเหลือง
- 2.3 แก่นเข >> สีเหลืองทอง
- 2.4 ใบสะเดาสด >> สีเขียว
- 2.5 ใบหูกวางสด >> สีเขียวมะกอก

3. การยื่นจดตราสัญลักษณ์ แบรินด์ ทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งนี้ให้สมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองซ่อง
 แมว ช่วยกันหาชื่อและคัดเลือกชื่อ เพื่อตรวจสอบ กับงานทรัพย์สินทางปัญญา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
 นครราชสีมา ช่วยดำเนินการให้ ประกอบด้วยชื่อดังนี้

- 3.1 ไหมทองซ่องแมว
- 3.2 สารของแมว
- 3.3 ทอมือ-ซ่องแมว
- 3.4 ทอมือ-ซ่องแมว
- 3.5 ผ้าทอ-ซ่องแมว

ภาพกิจกรรม

7. ผลผลิต (Output)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. องค์ความรู้ด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์และการขอรับรองมาตรฐาน	1	1. ยื่นคำขอมาตรฐานตรานกยุงสีน้ำเงิน 2. ยื่นจดตราสินค้าหรือฉลาก
2. องค์ความรู้ด้านการยกระดับผลิตภัณฑ์ใหม่	1	ได้สีย้อมจากวัสดุธรรมชาติ 2.1 ครั่ง >> สีแดง 2.2 เปลือกปะทวด หรือ มะปูด >> สีเหลือง 2.3 แก่นเข >> สีเหลืองทอง 2.4 ใบสะเดาสด >> สีเขียว 2.5 ใบหูกวางสด >> สีเขียวมะกอก
3. องค์ความรู้การส่งเสริมให้ความรู้ด้านตลาดออนไลน์	1	-

8. ผลลัพธ์ (Outcome)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. มาตรฐานผลิตภัณฑ์ด้านผ้า	1	อยู่ในขั้นตอนการเตรียมยื่นขอมาตรฐาน ตรานกยุงพระราชทาน
2. การยื่นจดตราสินค้าหรือฉลาก	1	อยู่ในขั้นตอนการเตรียมยื่นขอจดตราผลิตภัณฑ์
3. ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่พัฒนาขึ้น	5	อยู่ระหว่างการทำเนิการ
4. บรรจุภัณฑ์หรือฉลาก ที่พัฒนาขึ้น	300	-
5. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม	5	8
6. ช่องทางตลาดออนไลน์	1	-
7. รายได้ของกลุ่มเพิ่มขึ้น	10	-
8. จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ	25	25

9. ปัญหา/อุปสรรค

1. ผู้เข้ารับการอบรมส่วนมาก เป็นผู้สูงวัย หรือมาอายุค่อนข้างมาก
2. วัสดุอุปกรณ์ภายในกลุ่ม ยังมีไม่เพียงพอ หรือเหมาะสมต่อการดำเนินงาน

()

ดร.ชุตีมา เปลื้องกลาง

ผู้รับผิดชอบโครงการ